

Løgtingsins Vinnunevnd

Tórshavn, 16. Apríl 2019
Okkara tilv./Our ref.
4989-1029/Niels/Havbxn-HBF-B-V
Tykkara tilv./Your ref.

Viðmerkingar til lögtingsmál nr. 128/2018 (uppskot til kópalóg)

Havbúnaðarfelagið takkar fyri móguleikan at hitta Vinnunevndina á fundi og at viðmerkja uppskotið til nýggja kópalóg.

Niðanfyrri eru munnligu viðmerkingarnar niðurskrivaðar:

1. Tá uppskotið skal viðgerast, má § 15 í uppskotinum til náttúrumargfeldislóg havast í huga, sum bannar tøku av villini djórum, um tað ikki serstakt er heimilað í lóg. Tað er tí umráðandi at ein lóg verður samtykt, sum heimilar tøku av kópi, tí annars missur alivinnan (og øll onnur) frá degi til dags móguleikan at taka kóp, tann dagin náttúrumargfeldislógin kemur í gildi.
2. Annars er bakgrundin fyri lógaruppskotinum eisini, at føroysk alivinna skal liva upp til treytirnar í amerikanskari lóggávu (Marine Mammals Protection Act - MMPA) fyri framhaldandi at kunna útflyta alilaks til USA. Í hesum sambandi er tað umráðandi, at kópalógin gevur alifeløgunum móguleika fyri at søkja um loyvi at taka kóp fyri hvørt aliðki sær. Á henda hátt ber til at hava aliðki, sum havi loyvi at taka kóp, og onnur, har tað ikki ber til. Tað verður tikið hædd fyri hesum móguleika í fyriliggjandi uppskoti.
3. Tað er umráðandi at gera sær greitt, at MMPA ikki ávirkar móguleikarnar hjá fólki uttanfyri ali- og fiskivinnuna at taka kóp annars (kópaveiðu). Tað eru einans havsúgdjór, sum verða tikin ella skadd í samband við fiskiskap og aling, sum eru fevnd av MMPA-lóggávuni.
4. Amerikanski marknaðurin er týðandi og væl gjaldandi marknaður fyri serliga útflutning av laks, og tað er tí umráðandi at varðveita marknaðaratgongdina til USA. Útflutningurin av laks til USA er uml. 700 mió kr. um árið.

Ítøkiligar viðmerkingar til uppskotið:

§ 3: Um § 3 skal kunna praktiserast, krevur tað, at landfútin útskrivar rifluloyvi til hesa veiðu. Mælt verður til, at vinnunevndin spyr seg fyri hjá landfútanum um hesi viðurskifti.

§ 4, stk. 1: Her er ásett, at alifelag eftir skrivligari umsókn frá alifelag, kann fáa loyvi til at drepa kóp, sum er til ampa fyri aliútbúnað ella útgerð o.a., sum verður brúkt innan aling.

Havbúnaðarfelagið hevur í sínum hoyringssvari gjørt vart við, at tað sum oftast ikki eru atlit til aliútbúnaðin, sum er orsök til, at kópur verður tikin, men atlit til djóravælfers hjá fiskinum ella hjá kópinum sjálvum. Tí hevur Havbúnaðarfelagið mælt til at broyta orðingina. Fiskimálaráðið

hefur ikki tikið hetta til eftirtektar í uppskotinum, og Havbúnaðarfelagið skilir ikki grundgevingarnar. Grundgivið verður við, at um djóravælfærd verður nýtt sum grundgeving, er talan um ein rættarlígan standard, og tað tí er torført at revsa fyri brot á hetta.

Havbúnaðarfelagið skal tó vísa á, at føroysk lóggáva er full í rættarligum standardum, sum viðføra revsing, verður ásetingin brotin. Eisini restin av kópalógini hevur fleiri rættarligar standardir. Eitt nú hevur § 6 eina líknandi áseting: "§ 6. Tá ið veiða ella dráp av kópi, sambært §§ 3 og 4, fer fram, skal veiðan ella drápið fara fram við størsta varsemi og fremjast á djóravælfærdarliga fullgóðan hátt."

Eisini skal vísast á, at Vørn í sínum hoyringssvari hevur skotið upp, at alifeløg eisini kunnu fáa loyvi at taka kóp, sum er til ampa fyri alingina. Hetta er ein enn breiðari orðing, enn tann sum Havbúnaðarfelagið hevur skotið upp.

Hóast hetta hevur Fiskimálaráðið valt at avmarka heimildina til at taka kóp, sum er til ampa fyri aliútgerðina.

Havbúnaðarfelagið mælir staðiliga til, at orðingin verður broytt, so hon ikki einans snýr seg um aliútgerð, men eisini tekur atlit til djóravælfærd hjá fiski og kópinum sjálvum.

§ 4, stk. 4: Krav verður sett um, at hvør einstøk tøka av kópi beinanvegin skal fráboðast Vørn og Havstovuni. Hetta tykist óneyðuga tung mannagongd, og gagnið av hesum er lítið og einki. Í staðin skjýtur Havbúnaðarfelagið upp, at verandi mannagongd verður víðariförd, har alifeløgini skráseta so hvørt, og so einaferð um árið senda inn eina uppgerð, har gjørt verður upp pr. aliðki.

§ 5: Í greinini er ásett, at loyvið at taka kóp kann takast aftur, um brot er framt á reglurnar. Einki er ásett um, hvussu leingi loyvið verður tikið aftur, ella hvussu mannagongdin er fyri at fáa loyvið aftur. Havbúnaðarfelagið heldur framvegis, at loyvið ikki eigur at vera tikið aftur, uttan so, at talan er um grov ella endurtikin brot.

§ 6: Talan er um ógvuliga detaljeraðar reglur, sum helst høvdu hóskað betur í einari kunngerð við heimild í lógini, um tað seinni vísir seg, at tørvur er á at broyta hetta. Mælt verður eisini til, at vinnunevndin tryggjar sær, at Føroya Landfúti í s.v. tøku av kópi fer at geva loyvi til vápn, sum lúka treytirnar í § 6.

§ 7: Í greinini fær Vørn heimild til uttan rættarúrskurð at fara inn á aliðki, herundir bygningar v.m. at gera "tænastukanningar". Tað stendur tó ikki við einum orði, hvørjar kanningar talan er um, ella hvat tað er, sum eftirlitið ætlar at kanna ella leita eftir. Um man lesir, hvat tað er lógin regulerar, er heldur ikki lætt at síggja, hvat slíkar kanningar skuldu fevnt um. Vørn vísir á løgtingslógina um sjófeingi sum fyrimynd, men tá er endamálið nokk so greitt, t.e. at kanna um veiðan og útgerðin lýkur galdandi forskriftir. Um ein kópur verður tikin, verður hann ikki koyrdur á lagur inni í bygningum e.l. og tað er tí ikki tørvur á hesari áseting.

Talan er um ein grundlógartryggjaðan rætt, og við atliti til fyribyrging av smittuspjaðing má tað verða ein sera góð grundgeving fyri, at fólk, sum ikki hoyri alifelagnum til, uttan víðari kunnu fara inn á økið. Havbúnaðarfelagið sær onga slíka grundgeving í uppskotinum.

Havbúnaðarfelagið mælir Vinnunevndini til at strika hesa greinina.

Vinarliga
Havbúnaðarfelagið

Niels Winther